

**TAULA CIUTADANA DE PATRIMONI
GRUP DE TREBALL "PATRIMONI I TERRITORI"**

Dia: dimecres, 19 d'octubre de 2022

Hora: 17.30 h

Lloc: Sala Barcelona, Av. Diagonal 240

Nombre de persones assistents: 35

- 29 representants d'entitats i experts en patrimoni, i 6 personal municipal
- 14 dones i 21 homes

Assistents:

- 1) Raquel Laquesta, historiadora
- 2) Joan Casadevall, Gabinet del Color
- 3) Àgueda Serra, Gabinet del Color
- 4) Joan Vitòria, El Globus Vermell
- 5) Jordi Corominas, periodista especialitzat
- 6) Ricardo Vergara, SOS Monuments
- 7) Àngels Gómez, CERHISEC
- 8) Pepa Rocha, AVV Park Güell-La Salut Sanllehy
- 9) Mariano Serrano, El Pou
- 10) Dolors Canudes, El Pou
- 11) Arantxa Moran, Centre d'Estudis de Sant Martí de Provençals
- 12) Sonia Rodríguez, Centre d'Estudis de Sant Martí de Provençals
- 13) Marc Marzano, Premi Europeu del Patrimoni "Architectural Heritage Intervention"
- 14) Dominique Tomasov, arquitecta
- 15) Eduard Milan Garcia, Apropa't
- 16) Jordi Fossas, Arxiu Històric del Poblenou
- 17) Max Cahner, Conseller del Districte de Sarrià-Sant Gervasi
- 18) Jaume Artigas, AVV Dreta de l'Eixample + FAVB
- 19) Montse Argente, Arxiu històric Roquetes-Nou Barris
- 20) Jordi Sanchez, Arxiu històric Roquetes-Nou Barris
- 21) Antoni Vilanova, AADIPA-COAC
- 22) Ricard Borràs, Actor i documentarista
- 23) Rosa M. Galimany, AADIPA-COAC
- 24) Joaquim Borràs, Grup territorial d'arquitectes d'Horta-Guinardó
- 25) Jesús Mestre, Taller d'Història de Sarrià
- 26) José Ángel Borlan, Societat d'Estudis La Verneda Sant Martí
- 27) Toni Ramón, AVV Vila de Gràcia
- 28) Puri Alba, AVV Barri de la Salut
- 29) Pau Vinyes, Centre d'Estudis d'Ignasi Iglesias
- 30) Xavi Matilla, Arquitecte en Cap
- 31) Montserrat Pardo, IMPU
- 32) Marc Aureli Santos, Direcció d'Arquitectura i Patrimoni
- 33) Alicia Puig, Segona Tinença d'Alcaldia
- 34) Alessandro Scarnato, coordinador de la Taula
- 35) Jèssica Pujol, Comunicació i Participació d'Ecologia Urbana

Ordre del dia:

- Benvinguda, a càrrec d'Alessandro Scarnato (AS), coordinador de la Taula Ciutadana de Patrimoni.

- Els grups de treball de la Taula Ciutadana de Patrimoni (AS): a) Què és un grup de treball i quina és la seva relació amb la Taula?, b) "Patrimoni i territori": continguts i àmbit del grup de treball.
- "Patrimoni i territori": què en diu la Mesura de Govern? Estat de la qüestió en termes administratius, normatius i de planejament, a càrrec de Marc Aureli Santos, Director d'Arquitectura i Patrimoni.
- Torn de preguntes i debat
- Tancament i properes passes (AS):

Alessandro Scarnato dona la benvinguda a tots els assistents i explica l'objectiu de l'organització de grups de treball i, en concret, el grup de treball que comença avui "Patrimoni i territori" (veure presentació adjunta).

A continuació, **Marc Aureli Santos** fa un repàs de l'estat de la qüestió (veure presentació adjunta).

Tot seguit s'obre el torn obert de paraula:

- **Jordi Sánchez** (Arxiu Històric Roquetes Nou Barris) pregunta quins són els barems mínims per elaborar la llista de protecció que s'ha mostrat. D'aquesta manera, sabent aquests barems, es podran detectar elements similars o iguals per part de les entitats de territori. **Resposta:** s'han incorporat aquelles coses on hi havia un conflicte i calia solucionar ràpidament. Pel que fa als criteris per passar a la fase 2 de la protecció, es respon que n'hi ha moltes més, però només es publiquen les que tenen titularitat pública.
- **Dolors Canudes** (El Pou) pregunta si s'ha demanat la llista de peticions als Districtes. També comenta la importància dels entorns, no només de peces aïllades. **Resposta:** la llista de peticions als Districtes ja s'ha demanat. Pel que fa a les entorns, es destaca la importància dels estudis de paisatge. Estan demostrant ser una eina de gran utilitat abans de passar a temes de planejament, per exemple, pel que fa a la MPMG que comença al Clot-Camp de l'Arpa ja s'ha fet aquest estudi de paisatge previ, i és una praxi que es vol aplicar en el futur.
- **Toni Ramon** (AVV Vila de Gràcia) comenta que cal repensar aquesta relació entre patrimoni i planejament, ja que el segon sempre té preferència sobre el primer. Això fa que en molts casos ja no es procedeixi a fer la fitxa patrimonial d'una peça afectada. També considera que seria molt interessant fer una llista tota de conflictes que existeixen actualment. **Resposta:** és una qüestió de rang ja que el PGM és superior a un Pla Especial, a més a més, quan es fa una modificació del PGM també cal buscar un equilibri entre la protecció i els drets adquirits de la propietat.
- **Jesús Mestre** (Taller d'Història de Sarrià) explica que des de l'entitat actualment estan fent inventaris d'elements ornamentals que hi ha a la via pública. En concret, sobre les rosetes de suport a la xarxa del tramvia, en tenen inventariades 80 que estan en bon estat de conservació, però no saben com es poden protegir i també explicar a la gent que allò té un interès, perquè si la gent ho sap, procurarà mantenir-ho a les façanes. **Resposta:** des de l'AADIPA se li respon que treballen en el marc del Pla Director Industrial que ha de tenir en consideració patrimonial les façanes amb elements del tramvia (plaques d'incendis, rosetes, etc). Es posen en contacte les dues entitats per treballar aquest tema.

Xavi Matilla fa un incís per explicar quin és el procés metodològic que s'està portant a terme actualment des de l'Ajuntament. Destaca que hi ha tres grans potes:

1. Teixits històrics (Gràcia, etc): es fa un procés previ d'estudis de paisatge, etc. I després es treballa amb la pròpia MPGM i la modificació de catàleg.
2. La identificació d'elements patrimonials susceptibles de protegir.
3. Elements patrimonials que hem pogut mantenir tot i no estar catalogats, aquesta és una feina invisible però que suposa un esforç molt gran per l'Ajuntament.

Es torna a obrir el torn de paraula:

- **Raquel Laquesta** (historiadora) mostra la seva preocupació amb l'art públic, per exemple, l'estàtua d'Antonio López. La casa de la Misericòrdia no està catalogada i pregunta com es podrà refer i restaurar. Mostra el seu desacord en que les esglésies tinguin un nivell C, considera que haurien de tenir un nivell A. També explica que al 1991 va fer un inventari, d'aproximadament 1500 fitxes, d'elements de Sarrià, Vallvidrera i el Tibidabo. Demana que es recuperi aquest treball per tal d'intentar protegir aquelles cases que encara no han estat enderrocades. **Resposta:** pel que fa a l'estàtua d'Antonio López actualment s'està mirant de desplaçar-la. En relació a la Misericòrdia es respon que sí que hi ha una previsió de catalogació però que conviurà amb el CAP. Pel que fa la feina sobre Sarrià, Vallvidrera i el Tibidabo, l'Ajuntament mirarà si disposa d'aquest estudi ja que a Sarrià actualment tenen molts conflictes perquè hi ha una gran pressió immobiliària.
- **Eduard Milan Garcia** (Apropa't) pregunta per Can Riera, també per les casetes d'AIMAR estan per conservar o per enderrocar? També posa sobre la taula can Illa, que actualment és una activitat industrial activa, però preocupa que passi com a Can Ricart. **Resposta:** can Illa està catalogat, pel que no preocupa tant. Tota la resta es recull i es treballa per tal de poder donar aviat una resposta.
- **José Angel Borlan** (Societat d'Estudis de la Verneda Sant Martí) pregunta si l'Ajuntament té suficient eines per controlar tot aquest patrimoni, per exemple, no s'ha parlat d'inspecció. **Resposta:** aquest és el gran atzucac, com tenim millor cura del patrimoni municipal? Tenim molt patrimoni però pocs recursos.
- **Puri Alba** (AVV del Barri de la Salut) explica que com a entitat van participar en el procés de Gràcia i que quasi tot allò que es va dir, després va quedar recollit al Pla Especial. Quan es fa fer la MPGM es va demanar que es respectés l'entorn (c. Verdi, c. Lamard, el Coll) i sí bé el PGM protegeix el front edificat, considera que és una protecció molt mínima. **Resposta:** la MPGM intenta buscar un equilibri també amb les propietats.
- **Mariano Serrano** (El Pou) comenta que cal establir canals de comunicació en el sí del grup de treball per facilitar la feina. També pregunta que s'entén per teixit històric? acotar que vol dir això per veure si som capaços de protegir-ne més. També pregunta per l'ORPIMO i si ho deixa tot com estava. També considera que calen més recursos, en el seu moment es va dir que es faria un estudi per barri a l'any, això és massa lent, necessitem anar més ràpids. Per últim pregunta com es pot demanar ajuda per solucionar conflictes que apareixen a territori, fa especial esment al tema de mercats, el mercat d'Horta finalment s'ha salvat però no s'ha fet cap tipus de participació. **Resposta:** pel que fa als canals de comunicació es respon que es crearà un correu electrònic específic que controlarà el coordinador de la taula, a més a més, s'ha creat l'espai decidim.barcelona on s'anirà penjant tota la informació que es generi a la taula.

Pel que fa a la definició de teixit històric és veritat que és un concepte ambigu, per això són tant importants els estudis de paisatge. Pel que fa a l'ORPIMO s'ha modificat només una part, de comunicat a llicència d'enderroc, és un instrument petit per poder gestionar la rehabilitació. Pel que fa al tema dels mercats es respon que cal entendre que el mercat modern és difícil d'encabir en un mercat clàssic ara calen aparcaments, supermercats i tot i així s'hi impliquen mecanismes de patrimoni per protegir el que sigui possible, per exemple, al mercat d'Horta se n'ha pogut protegir l'estructura.

- **Pau Vinyes** (Centre d'Estudis Ignasi Iglesias) diu que cal que hi hagi un projecte darrer cada vegada que protegim un edifici, perquè si no se li dona cap ús s'acaba malmetent. Assenyala alguns elements que preocupen a Sant Andreu com el molí de Sant Andreu, el Rec Comtal, o les cases del carrer del Pont. **Resposta:** el Rec Comtal està tot catalogat, fins ara només tenia tres punts. Ara es proposa que tot el recorregut ho sigui. Pel que fa al Molí de Sant Andreu, hi ha una operació urbanística (antiga fàbrica Colorantes), i s'ha de fer un jardí públic que ha d'incloure això mirant de poder visitar l'aqüeducte.
- **Jaume Artigas** (FAVB) considera que cal repensar l'organització d'aquesta taula, cal distribuir conflictes i veure com és resolen els temes. Pel que fa al patrimoni verd, assenyala que no ens podem permetre perdre'n més, ni públic ni privat. Tenim a la ciutat antecedents d'ocupacions de parcs per part d'equipaments i no es pot repetir. Són els casos de can Raventós, també el mercat de l'Estrella o a l'escola industrial no ha evolucionat la protecció de l'espai verd de dins. S'estan fent eixos verds a la ciutat i no tenen cap qualificació urbanística de verd que permeti protegir-ho. **Resposta:** tot i l'acord en protegir el verd sí que ens trobem amb la dificultat de poder protegir un jardí, ja que és un espai en moviment.
- **Antoni Vilanova** (AADIPA) comenta que cal pensar un operatiu de com poder vehicular les propostes que es rebem en aquest grup de treball.
- **Arantxa Morán** (Centre d'Estudis de Sant Martí de Provençals) pregunta com es demana o s'activa un estudi de paisatge. **Resposta:** Els estudis de paisatge es poden demanar a través d'aquesta mateixa taula.
- **Jordi Sánchez** (Arxiu Històric de Roquetes Nou Barris) demana una millor organització de la taula i del grup de treball, considera que s'hauria de fer per districtes.
- **Dolors Canudes** (El Pou) demana que redactar unes normes entre tots per millorar l'operativa de les reunions.
- **Marc Manzano** (arquitecte) demana, també, establir una metodologia de treball més eficient.

Finalment, es fa un repàs de totes les aportacions que fan referència a l'organització de la taula i del grup de treball:

- Seria molt interessant fer una llista tota de conflictes que existeixen actualment.
- Cal establir canals de comunicació en el sí del grup de treball per facilitar la feina.
- Cal repensar l'organització d'aquesta taula, cal distribuir conflictes i veure com és resolen els temes.
- Cal pensar un operatiu de com poder vehicular les propostes que es rebem en aquest grup de treball.
- Millor organització de la taula i del grup de treball, considera que s'hauria de fer per districtes.

- Establir una metodologia de treball més eficient.

Alessandro Scarnato respon que amb tots els inputs que s'han recollit avui des de l'Ajuntament s'intentarà pensar en una metodologia de treball que sigui factible i eficient, i que es compartirà amb tots els assistents.